

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobkyně **M.D.**, zastoupené obecným zmocněncem J.D., oba bytem ■■■, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2017, č. j. MPSV-2017/151824-917,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 20. 7. 2017, č. j. MPSV-2017/151824-917, se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 26. 4. 2016, č. j. 33428/2016/CLI. Tímto rozhodnutím byl žalobkyni od ledna 2016 přiznán příspěvek na péči ve výši 800 Kč měsíčně, neboť je podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Žalovaný změnil rozhodnutí úřadu práce tak, že od 1. 8. 2016 činí výše příspěvku na péči 880 Kč měsíčně, ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

Žalobkyně nesouhlasila s posouzením stupně závislosti. Závěr posudkové komise

ohledně jejího zdravotního stavu se nezakládá na objektivním zjištění, zvláště proto, že žalobkyně nebyla zkoumána při osobním vyšetření. Žalovaný nesprávně vyhodnotil lékařské zprávy a posudky o jejím zdravotním stavu. Žalobkyně tvrdila, že vzhledem ke svému nepříznivému zdravotnímu stavu potřebuje pomoc třetí osoby při uspokojování dalších základních potřeb, a to za a) mobility a za g) výkonu fyziologické potřeby. Popisovala, že není schopna pohybovat se chůzí krok za krokem, případně i s přerušováním a zastávkami ani za pomoci kompenzačních pomůcek v běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu. Má těžce porušený stereotyp chůze (souhyby obou dolních končetin), nejde tedy o chůzi v přijatelném standardu a bez pomoci druhé osoby. Nezvádne chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru a dolů. Vzhledem k svému nepříznivému zdravotnímu stavu není schopna si včas dojít na WC a provést očistu. V této souvislosti zdůraznila, že se u ní jedná o postižení funkční ztráty dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce, přičemž tento stav se zhoršil. Žalobkyně odkázala na Instrukci náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2006, podle které k neschopnosti zvládat základní životní potřebu „výkon fyziologické potřeby“ může dojít též při anatomické či funkční ztrátě jedné nebo obou dolních končetin. Žalobkyně trvala na tom, že nezvládá celkem šest základních životních potřeb, což odpovídá stupni závislosti II (středně těžká závislost). V této souvislosti žalobkyně odkázala na lékařské zprávy z Neurologického oddělení Centra demyelinizačních nemocí ze dne 11. 7. 2017 a lékařskou zprávou z Krajské nemocnice Liberec a.s., očního oddělení, a navrhovala, aby soud vyžádal k posouzení jejího zdravotního stavu posudek znalce z oboru zdravotnictví. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nedostatečně zjištěný skutkový stav a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný stejně jako v napadeném rozhodnutí podrobně shrnul průběh správního řízení, citoval závěry posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Česká Lípa (dále je „OSSZ“) ze dne 19. 2. 2017 a posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 7. 4. 2016 a doplňujícího posudku ze dne 14. 6. 2017. Konstatoval, že s odvolacími námitkami se zcela vypořádal v napadeném rozhodnutí. K posudkům uvedl, že se vypořádaly se všemi shromážděnými důkazy a že důkazy vycházely ze zajištěné zdravotní dokumentace praktického ošetřujícího lékaře, ze záznamu o sociálním šetření a z odborných lékařských nálezů, proto byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr. Posudky se vypořádaly také s námitkami v odvolání a ve vyjádření. Posudková komise se podle žalovaného zabývala i namítanými nezvládanými základními životními potřebami – mobilita a výkon fyziologické potřeby. Žalovaný dále rozvedl, co se zkoumá při posuzování schopnosti mobility a výkonu fyziologické potřeby. Konstatoval, že z posudku posudkové komise vyplývá, že u základních životních potřeb, které komise považuje za zvládnuté, neprokázala příčinnou souvislost mezi poruchou funkční schopností z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto životní potřeby v přijatelném standardu, případně za použití facilitátorů. K základní životní potřebě mobilita a výkon fyziologické potřeby uvedl shodné skutečnosti jako ve svém rozhodnutí. Žalovaný trval na tom, že rozhodoval na základě dostatečných podkladů a posudková komise prostudovala veškerou zdravotnickou dokumentaci a mohla objektivně posoudit zdravotní stav žalobkyně, rovněž se zabývala jejími námitkami a vyjádřeními. OSSZ i posudková komise došla ke shodnému posudkovému závěru, tedy že žalobkyně se podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na

pomoci jiné fyzické osob e ve stupni I (lehká závislost), neboť nezvládá čtyři základní životní potřeby. Žalovaný proto navrhoval, aby soud žalobu zamítnul jako nedůvodnou.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních námitek, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

Při posouzení věci vycházel soud z následujících rozhodných skutečností:

Žalobkyně dne 27. 1. 2016 požádala o příspěvek na péči. Ze záznamu o sociálním vyšetření konaném dne 8. 2. 2016 vyplývá, že žalobkyně byla shlednuta sociální pracovnící za přítomnosti manžela. Sociálně pracovnice zapsala, že žalobkyně trpěla bolestmi, poposedávala, pravou nohu měla strnulou, chodí o dvou francouzských holí, sedět vydrží jen chvíli, z gauče se sama téměř nezvedne, dalo by to veliké úsilí. Pokud potřebuje položit se ze sedu, musí jí pomoci manžel, což také během šetření udělal. Žalobkyně špatně zvládá schody od výtahu ke vchodu, musí odpočívat, je unavená. Na toaletu, kde má vyvýšené prkénko, jí manžel pomáhá posadit se a zvednout manžel, na WC nejsou madla, žalobkyně se musí přidržovat, neboť padá dozadu a následnou hygienu zvládá obtížně.

Na základě výsledků sociálního šetření, zdravotnické dokumentace lékařské posudkové služby byl dne 19. 2. 2016 vypracován posudek posudkovou lékařkou OSSZ bez přítomnosti žalobkyně. Podle posudku je žalobkyně osobou, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), protože z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoci při čtyřech základních potřebách, a to: e) oblékání, obouvání, f) tělesná hygiena, i) osobní aktivity a j) péče o domácnost. Posudek konstatoval, že se žalobkyně pohybuje o dvou francouzských holích na kratší vzdálenost, schody zvládá s obtížemi a je omezena při některých fyzických náročnějších aktivitách. K usnadnění usedání a vstávání z toalety je možné nainstalovat madla, jinak je sociální šetření v souladu s doloženou zdravotní dokumentací. I poté, co žalobkyně namítala, že v sociálním šetření je uvedeno, že samostatně nezvládá oblast mobility a není schopna samostatně se zvednout a položit, setrvala OSSZ na posudkovém závěru. Ve vyjádření ze dne 17. 3. 2016 konstatovala, že žalobkyně byla přítomna při jednání o invaliditě v lednu 2016, k jednání přišla o dvou francouzských holích samostatně a udávala bolesti, pro které je její chůze omezena, ale 200 m by měla být schopna s přestávkami zdotat.

Na základě tohoto posouzení stupně závislosti bylo úřadem práce rozhodnutím ze dne 26. 4. 2016 vysloveno, že žalobkyni se od ledna 2016 přiznává na příspěvek na péči ve výši 800 Kč měsíčně, a to s odkazem na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobkyně posudkovou lékařkou OSSZ ze dne 19. 2. 2016, spolu s doplněním ze dne 17. 3. 2016.

Proti uvedenému rozhodnutí úřadu práce podala žalobkyně odvolání, nesouhlasila s posouzením její schopnosti mobility a výkonu fyziologické potřeby. Uváděla, že potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při šesti základních životních potřebách, není schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním a zastávkami v dosahu alespoň 200 m. Odkazovala na posudek o invaliditě

sp. zn. LPS/2015/3410-CL_CSSZ a č. j. LPS/2016/386-CL_CSSZ ze dne 5. 2. 2016, podle něhož jde o funkční ztrátu dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce, přičemž se zmiňovaný stav zhoršil.

V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal posudek posudkové komise. Ta v posudku ze dne 22. 3. 2017, za přítomnosti odborné lékařky z oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství, vycházela z posudkového spisu, spisu odvolacího orgánu, ze sociálního šetření ze dne 19. 2. 2016 a řady lékařských zpráv z roku 2015, a dospěla ke shodnému závěru, že žalobkyně nezvládá čtyři základní životní potřeby. Základní životní potřebu mobilita a výkon fyziologické potřeby posudková komise neuznala. Uvedla, že u základních životních potřeb, které považuje za zvládnuté, nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto životní potřeby v přijatelném standardu, případně za použití facilitátorů.

Protože žalobkyně doložila aktuální lékařské zprávy, vyžádal si žalovaný doplňující posudek. V doplňujícím posudku ze dne 14. 6. 2017, který posudková komise vypracovala za přítomnosti odborného lékaře z oboru neurologie, setrvala na závěru, že žalobkyně se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Posudková komise přitom hodnotila lékařské zprávy Oddělení laboratorní imunologie Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2017, zprávu z revmatologie MUDr. S. ze dne 28. 2. 2017 a 5. 4. 2017, ambulantní zprávu z Krajské nemocnice Teplice, neurologického oddělení MUDr. K. ze dne 2. 3. 2017, ambulantní zprávu z Nemocnice Jablonec nad Nisou MUDr. Š. ze dne 4. 4. 2017 a konstatovala, že dominující je subjektivní algická složka, v objektivním neurologickém vyšetření jde o orientovanou pacientku s normálním nálezem na mozkových nervech bez paresy na horních i dolních končetinách, pro bolestivost chodící o dvou francouzských holích. Pro změnu přijatého posudkového závěru posudková komise neshledala důvodů.

Napadeným rozhodnutím ze dne 20. 7. 2017 žalovaný k odvolání žalobkyně prvostupňové rozhodnutí úřadu práce změnil tak, že od 1. 8. 2016 žalobkyni s ohledem na zákon č. 189/2016 Sb., kterým se mění zákon o sociálních službách, náleží výše příspěvku na péči ve výši 880 Kč měsíčně, ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval průběh správního řízení, složení posudkové komise a citoval posudkové závěry jak posudkové lékařky OSSZ, tak posudkové komise, včetně závěrů doplňujícího posudku. Podle žalovaného se posudková se zabývala všemi námitkami a prostudovala veškeré lékařské nálezy včetně uplatněných v průběhu odvolacího řízení. K základní životní potřebě mobilita žalovaný konstatoval, že z neurologického hlediska nejsou popisovány závažné paresy, z funkčního hlediska bolesti psoatu srovnatelné s lehkou až středně těžkou paresou a žalobkyně je schopna chůze o dvou francouzských holích pro bolestivost. K základní životní potřebě výkon fyziologické potřeby bylo uvedeno, že z lékařských nálezů vyplývá, že žalobkyně je kontinentní a tuto základní životní potřebu podle posudkové komise zvládá. Žalovaný konstatoval, že výsledky sociálního šetření, které provedl sociální pracovník úřadu práce, byly zapracovány do posudku OSSZ a vzhledem, že posudková komise přezkoumává posudek OSSZ, je ve výsledku posouzení posudkové komise posouzen zdravotní stav žalobkyně i s ohledem na provedené sociální šetření. Žalovaný uzavřel tím, že vyhodnotil posudek posudkové komise jako komplexní, objektivní a přesvědčivý.

Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím úřadu práce ve věci přiznání příspěvku na péči.

Nejprve je na místě shrnout relevantní právní úpravu přiznávání příspěvku na péči. Příspěvek na péči se podle § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 uvedeného zákona, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb, v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona o sociálních službách.

Podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby. Podle písm. b) předmětného ustanovení se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb. Další podmínkou je každodenní pomoc, dohled nebo péče jiné fyzické osoby.

V ustanovení § 9 citovaného zákona zákonodárce vymezil základní životní potřeby, jejichž samostatné zvládání se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti na pomoci jiné osoby, a to: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Podrobnější vymezení obsahuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, přičemž její Příloha č. 1 vymezuje aktivity pro jednotlivé základní životní potřeby, které se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti (§ 1 uvedené vyhlášky). Platí přitom, že nezvládá-li osoba některou ze zde uvedených dílčích aktivit, má se za to, že vymezenou základní životní aktivitu nezvládá (§2a uvedené vyhlášky).

V prvním stupni řízení o přiznání příspěvku na péči se podle § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách provádí sociální šetření, dále si správní orgán prvního stupně požádá o posouzení stupně závislosti příslušnou OSSZ, která dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z ustanovení § 28 odst. 2 ve spojení s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vyplývá, že v rámci odvolacího řízení se obdobně jako v řízení před správním orgánem prvního stupně vyžaduje posouzení stupně závislosti osoby žadatele na pomoci jiné osoby, pro účely odvolacího řízení toto posouzení provede na žádost odvolacího správního orgánu příslušná posudková komise MPSV. Odvolací správní orgán pak z posouzení zdravotního stavu žadatele a posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV vychází jako ze stěžejního důkazu, který podléhá hodnocení odvolacího správního orgánu z hlediska přesvědčivosti a úplnosti, když hodnocení nepodléhá odborné lékařské závěry posudků, neboť k takovému hodnocení nedisponují správní orgány příslušnými medicínskými znalostmi.

Výkladem uvedených ustanovení se zabírala jak judikatura krajských správních soudů, tak početná judikatura Nejvyššího správního soudu. Rozsudky Nejvyššího správního soudu (např. ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 – 53, ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009 – 63, ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009 – 59, ze dne 21. 7. 2011, č. j. 3 Ads 105/2011-54, všechny dostupné na www.nssoud.cz) uvedená ustanovení zákona o sociálních službách jednoznačně vykládají tak, že na posudek posudkové komise jako rozhodující důkaz ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu obstaraný v odvolacím řízení o příspěvku na péči je třeba klást požadavky na jeho úplnost a přesvědčivost. Dále je třeba uvést, že ačkoli se v odvolacím řízení jedná o tzv. povinný důkaz, jeho správnost není předpokládána, nejedná se o závazné stanovisko či podklad, a posudek musí být jako důkaz odvolacím správním orgánem hodnocen z hlediska úplnosti a přesvědčivosti. Jinými slovy odvolací správní orgán nemůže bez dalšího závěry posudku převzít, aniž by před tím dospěl k závěru, že posudek byl přijat nejen správným procesním postupem, ale je také úplný a přesvědčivý. Tedy že vychází z dostatečných podkladů, není s nimi v rozporu, vypořádal se se všemi rozhodnými skutečnostmi pro posouzení rozhodné otázky, a to včetně skutečností, které uvádí účastník řízení, jehož zdravotní stav a stupeň závislosti je posuzován. Není věcí správního soudu, aby tuto činnost správního orgánu, jež si posudek ve správním řízení pro účely posouzení odvolání vyžádal, nahrazoval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 74/2011-57, www.nssoud.cz), jeho úkolem je posoudit závěry žalovaného a zákonnost správních rozhodnutí ve věci.

V posuzovaném případě žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí popsal průběh správního řízení, podrobně citoval obsah posudku OSSZ ze dne 19. 2. 2016 a vyjádření ze dne 17. 3. 2016. Ve vztahu k posudku posudkové komise ze dne 22. 3. 2017 a doplňujícímu posudku ze dne 14. 6. 2017 uvedl, v jakém složení posudková komise jednala a z jakých podkladů vycházela a že posouzení proběhlo v nepřítomnosti žalobkyně. Poté žalovaný konstatoval, že se posudková komise zabývala všemi námitkami žalobkyně a prostudovala veškeré lékařské nálezy. Ve vztahu k sociálnímu šetření ve shodě s obsahem posudku uvedl, že posudková komise vzala v úvahu výsledky sociálního šetření ze dne 8. 2. 2016, které ale plně nekoreluje s objektivním klinickým nálezem, a že sociální šetření bylo provedeno v souladu se zdravotním stavem posuzované žalobkyně. Toto žalovaný vyhodnotil tak, že v posudku jsou již zpracovány výsledky sociálního šetření. Posudek posudkové komise označil žalovaný za komplexní, objektivní a přesvědčivý. Takové odůvodnění rozhodnutí žalovaného ohledně vypracovaného posudku a jeho doplnění a závěrů posudkové komise považuje soud za obecné, bez zřetele na konkrétní jednotlivosti projednávaného případu, vlastní obsah námitek uplatněných v odvolání, obsah lékařských zpráv a posudkových závěrů.

Žalovaný se především soustředil na citaci závěrů posudkové komise. Již v minulosti soud žalovanému vytýkal, že se uchyluje k citaci posudků posudkové komise a k jejich obecnému hodnocení, a to zejména v případech, kde jsou posudkové závěry obecné, nezdůvodněné. Dle přesvědčení soudu se o takový případ jedná v projednávané věci. Lze připustit, že napadené rozhodnutí obsahuje konkrétní zmínku o základních životních potřebách, které žalobkyně označovala jako nezvládané. Ohledně základní životní potřeby a) mobilita žalovaný doplnil, že nebyly popisovány žádné závažné paresy na horních i dolních končetinách a že z funkčního hlediska jsou bolesti psoatu srovnatelné se střední až středně těžkou paresou, žalobkyně je schopna chůze o 2 francouzských holích. K základní životní

potřebě g) výkon fyziologické potřeby žalovaný zmínil, že podle lékařských nálezů je žalobkyně kontinentní. Podle názoru soudu však v tomto směru žalovaný nahrazoval úvahy posudkové komise.

Ta se totiž v posudku ze dne 22. 3. 2017 ani jeho doplnění ze dne 14. 6. 2017 blíže důvody, pro které, na rozdíl od tvrzení žalobkyně, považuje základní životní potřeby a) mobilita a g) výkon fyziologické potřeby za zvládané, nezabývala. Proto nelze posudek ani ve spojení s jeho doplněním považovat za úplný a přesvědčivý. V posudkovém hodnocení soud postrádá bližší vysvětlení, z jakého důvodu nepovažuje posudková komise tyto potřeby za nezvládané, jaká konkrétní zjištění (lékařsky podložená) ohledně zdravotního stavu tvrzení žalobkyně vyvracejí a vedou k závěru, že žalobkyně je i při svém dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna zvládat veškeré úkony vymezené pod písm. a) a g) uvedené v Příloze č. 1 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. Obecné konstatování, že posudková komise u zvládaných potřeb neprokázala příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností a pozbytím schopnosti zvládat tyto potřeby, nelze považovat za dostatečné, přezkoumatelné soudem.

Nelze přehlédnout, že v odvolání žalobkyně namítala, že podle závěrů lékařské posudkové služby (žalobkyně odkazovala na konkrétní dva posudky) jde o funkční ztrátu dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce, přičemž se tento stav zhoršil. S touto odvolací námitkou, ani označenými posudky se posudková komise nikterak nevyrovnala, žalobkyni tvrzenou ztrátu opěrné funkce dolní končetiny nevyvrátila, ani se nevypořádala s možným vlivem tvrzeného postižení dolní končetiny na schopnost provádět jednotlivé dílčí úkony. Přitom funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce by bez pochyby mohla mít vliv přinejmenším na posouzení mobility žalobkyně. A nelze vyloučit ani vliv na posouzení výkonu fyziologické potřeby s ohledem na posudková kritéria metodiky žalovaného, kterých se žalobkyně ve vztahu k této základní životní potřebě dovolávala. Z tohoto důvodu nelze považovat závěry posudkové komise za úplné a přesvědčivé.

Žalovaný také konstatoval, ostatně jako v odůvodnění svých rozhodnutí činí obvykle, že posudek zohledňuje výsledky sociálního šetření, neboť přezkoumává posudek OSSZ, který je zapracovává. V posuzované věci ale žalovaný pominul, že posudková komise nebyla ve vztahu k výsledkům sociálního šetření ze dne 8. 2. 2016 jednoznačná. Na jednu stranu v posudku uvedla, že výsledky sociálního šetření (neuvedeno jaké konkrétně) plně nekorelují s objektivním klinickým nálezem, na stranu druhou konstatovala, že sociální šetření bylo provedeno v souladu se zdravotním stavem posuzované. Z posudku tedy nelze zjistit, zda výsledky sociálního šetření neodpovídají či naopak odpovídají objektivizovanému zdravotnímu stavu žalobkyně. Ze záznamu o sociálním šetření vyplývá, že posuzovaná žalobkyně trpěla evidentně bolestmi a že jí musel manžel poskytnout pomoc při zvednutí se z gauče a že jí také musí pomáhat při změně polohy ze sedu do polohy vleže, dále při usedání a zvednutí se z WC. S těmito konkrétními zjištěními sociálního šetření se posudek nevypořádal, není z něj zřejmé, zda tato zjištění nekorelují objektivizovanému klinickému nálezu či naopak odpovídají zákonem zjištěnému zdravotnímu stavu žalobkyně. Přitom pro hodnocení základní životní potřeby a) mobilita je podstatné posouzení schopnosti zvládat vstávání a usedání, schopnosti zaujímat polohy. Tento nedostatek žalovaný při hodnocení komplexnosti a přesvědčivosti posudku posudkové komise také opomenul.

Za takového stavu shledal soud důvodnou žalobní námitku, ve které žalobkyně posudkové komisi vytýkala, že nebyla pozvána k osobnímu vyšetření. Vlastní vyšetření posudkovým lékařem, resp. posudkovou komisí dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách je jen jedním z podkladů pro vypracování posouzení stupně závislosti. Není tedy povinným podkladem, jehož absence by bez dalšího znamenala neúplné zjištění skutkového stavu. V některých případech se však takové vlastní vyšetření jeví jako žádoucí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011- 44, či ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32), zejména neposkytují-li shromážděné lékařské nálezy či výsledky sociálního šetření jednoznačný obraz o schopnosti posuzované osoby zvládat dílčí aktivity, podle nichž se hodnotí jednotlivé základní životní potřeby.

O takovou situaci se podle názoru soudu u žalobkyně jednalo. Sociální šetření ze dne 8. 2. 2016 ukazovalo na pohybové problémy žalobkyně a popisovalo potíže žalobkyně při změně a zajištění polohy, při usedání a zvedání se z WC, zmiňovalo dopomoc manžela žalobkyně při těchto úkonech. Posudková lékařka OSSZ vlastní vyšetření žalobkyně neprovedla, vycházela z jednání ve věci invalidity z ledna 2016. Vzhledem k odvolacím námitkám a setrvalému tvrzení, že žalobkyně neujde 200 m, má potíže s chůzí do schodů a změnami poloh, a též vzhledem k odkazu na posudkový závěr o ztrátě opěrné funkce dolní končetiny bylo na místě tyto rozpory odstranit vlastním vyšetřením schopnosti mobility žalobkyně před posudkovou komisí. A to i s přihlédnutím k časovému odstupu od sociálního šetření a tvrzení o zhoršení zdravotního stavu.

Soud z uvedených důvodů na rozdíl od žalovaného nepovažoval posudek posudkové komise ze dne 22. 3. 2017 ani po jeho doplnění ze dne 14. 6. 2017 za úplný a přesvědčivý ve vztahu k posouzení funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně na její schopnost zvládat základní životní potřebu a) mobilitu a g) výkon fyziologické potřeby. Přitom již posouzení schopnosti žalobkyně zvládat či nezvládat bez pomoci jiné fyzické osoby další jednu základní životní potřebu se jeví jako zásadní. V takovém případě by totiž žalobkyně již nezvládala pět základních životních potřeb, což by mohlo mít vliv na posudkový závěr ohledně stupně závislosti.

K posouzení důvodnosti vznesené námítky nedostatečně zjištěného skutkového stavu neshledal soud potřebu doplňovat dokazování znaleckým posudkem, ani dalšími lékařskými zprávami. Nic žalobkyni nebrání, aby tyto podklady předložila žalovanému, resp. posudkové komisi v rámci dalšího posouzení svého zdravotního stavu.

Soud ze shora uvedených důvodů vyhověl žalobě a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a současně rozhodl o vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému dle § 78 odst. 4 s. ř. s. Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 2, § 76 odst. 1 s. ř. s.

V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Bude jeho povinností odstranit vadu řízení spočívající v neúplnosti a nepřesvědčivosti posudku posudkové komise tak, aby byly řádně zhodnoceny námitky žalobkyně o neschopnosti zvládat mobilitu a výkon fyziologické potřeby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25).

Podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, náhradu nákladů řízení nakonec nežádala, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 7. listopadu 2017.

Mgr. Lucie Trejbalová,
samosoudkyně